

Radyoterapi

Bu bilgilendirici form radyoterapi ile ilgilidir. Radyoterapi, bazı kanser türlerinin tedavisinde kullanılır. Ayrıca, kanser semptomlarını kontrol altına almak için de kullanılabilir. Kanser hastası birçok kişi tedavilerinin bir parçası olarak radyoterapi görecektir.

İhtiyaçınız olan tek tedavi bu olmayabilir. Bazen kemoterapi almanız veya ameliyat olmanız da gerekebilir. Buna hastanedeki doktorlar karar verecektir. Bu tedavilerle ilgili kendi dilinizde bilgilendirici formlarımız da mevcuttur.

Herhangi bir sorunuz olursa, tedavi gördüğünüz hastanede doktorunuza veya hemşirenize danışabilirsiniz.

Bu bilgilerle ilgili kanser danışma uzmanlarımızla konuşmak isterseniz, İngilizce dilini bilmeyenler için tercümanlarımız bulunmaktadır.

Macmillan Destek Hattını ücretsiz olarak **0808 808 00 00** numaralı telefondan, Pazartesi-Cuma günleri 09.00–08.00 saatleri arasında arayabilirsiniz. İşitme konusunda sorun yaşıyorsanız yazılı-telefona 0808 808 0121 nolu telefondan ulaşabilir veya yazılı mesaj bırakabilirsiniz. Veya **macmillan.org.uk** adresini ziyaret edebilirsiniz.

Bu sayfada:

- Kanser nedir?
- Radyoterapi nedir?
- Radyoterapi neden verilir?
- Radyoterapi ekibi
- Tedaviye için onay verilmesi
- Tedavi nerede verilir?
- Tedavinizin planlanması
- Harici radyoterapi
- Dâhili radyoterapi
- Yan etkileri
- Uzun vadeli yan etkileri
- Ek bilgiler
- Destek alınması

Kanser nedir?

Vücutun organları ve dokuları hücre denilen ufak yapı taşlarından oluşmaktadır. Kanser işte bu hücrelerin hastalığıdır.

Hücreler vücudun her bir bölümünde farklı görünebilir ve farklı bir şekilde çalışıyor olabilir ama birçoğu kendini aynı şekilde tamir eder ve yeniden üretir. Normalde hücreler düzenli ve kontrollü bir şekilde bölünürler. Ama bir sebeple bu süreç kontrolden çıkarsa, hücreler bölünmeye devam eder ve tümör adı verilen bir yumruya dönüşür.

İyi huylu tümör hücreleri vücudun diğer bölümlerine yayılmaz ve kanser olarak nitelendirilmez. Ancak, hücreler buldukları yerde büyümeye devam edebilirler ve vücudun diğer bölümlerine baskı oluşturarak sorun oluşturabilirler.

Kötü huylu tümör hücreleri vücudun diğer bölümlerine yayılabilirler. Kanser vücudun bir bölümünde büyümeye başlar. Buna birincil kanser denir. Eğer kanser tedavi edilmezse yayılabilir. Eğer yayılır ve vücudun başka bir bölümünde büyürse, buna ikincil kanser veya metastatik kanser denir.

Radyoterapi nedir?

Radyoterapide kanser hücrelerini yok etmek için yüksek enerjili x-ışınları kullanılır. Sağlıklı hücrelerin bazıları da zarar görebilir ancak bu hücreler kanserli hücrelerle karşılaştırıldığında kendilerini tedavi etme konusunda daha başarılıdır.

Kanser hastası birçok kişi tedavilerinin bir parçası olarak radyoterapi görecektir. Radyoterapi farklı şekillerde verilebilir:

Harici radyoterapi – x-ışını cihazları kullanılarak vücuda dışarıdan verilir.

Dâhili radyoterapi – brakiterapi olarak adlandırılan yöntemde, vücudunuza hortumlar, tüpler veya kapsüller yerleştirilir.

Radyoizotop tedavisi – size enjeksiyon yapılır veya bir içecek veya kapsül verilir.

Radyoterapi neden verilir?

İyileştirici tedavi

Radyoterapi genellikle kanseri iyileştirmeye yardımcı olmak üzere verilir. Buna iyileştirici veya radikal radyoterapi adı verilir. Ameliyattan önce veya sonra verilebilir. Ameliyattan önce verildiğinde tümörü küçültebilir. Ameliyattan sonra verildiğinde ise, geride kalmış olabilecek kanser hücrelerini öldürmeye yardımcı olacaktır. Bazen radyoterapi ile aynı zamanda kemoterapi de verilir.

Çoğu tedavi 2 ile 7 hafta arası sürer. Tedavi genellikle günde bir kez verilir ve hasta hafta sonları dinlendirilir. Her bir tedavi fraksiyon olarak adlandırılır.

Tedaviyi fraksiyonlar halinde vermek, normal hücelere kanser hücelerinden daha az zarar vermek anlamına gelecektir. Normal hücelerin gördüğü zarar uzun sürmeyebilir ancak radyoterapinin yan etkilerinin sebebi budur.

Hafifletici tedavi

Kanser hastalığı tedavi edilemediğinde, semptomları azaltmak için radyoterapi verilebilir. Buna hafifletici tedavi adı verilir. İyileştirici tedavi ile karşılaştırıldığında daha kısa sürelerde veya bazen yalnızca tek terapide daha az dozlar verilir.

Radyoterapi ekibi

Hastanede tedavinize yardımcı olabilecek farklı alanlarda çalışan personel vardır.

Klinik onkoloğu

Klinik onkoloğu, radyoterapi tedavisinde uzmanlaşmış doktordur. Bu onkologlar bazen kanser uzmanı olarak anılırlar. Tedavinizi bu onkologlar planlayacaktır. Bu onkologları tedavinizden önce ve sonra görebilirsiniz, böylece tedavinin sizin üzerinizdeki etkilerini kontrol edeceklerdir. Konuşmak istediğiniz herhangi bir sorunuz olursa, randevuları arasında onkologları görmek isteyebilirsiniz.

Radyoloji Uzmanları

Radyoloji uzmanları, hastalığın teşhisini koymak için x-ışınları kullanır ve tarama yapar. Tedavinizin öncesinde ve sonrasında, durumunuzu kontrol etmek için x-ışınları ile filmler çekilebilir veya tarama yapılabilir.

Tedaviyi yapan radyoloji uzmanları, klinik onkologları ile yakın çalışırlar. Bu uzmanlar, radyoterapi tedavilerinizi planlar ve ayrıca size tedavinizi veren cihazları çalıştırır.

Tedaviniz süresince aynı radyoloji uzmanlarını göreceksiniz, bu sayede onları yakından tanıyabilirsiniz. Bu uzmanlar, yaşadığınız yan etkiler de dâhil olmak üzere tedavinizin herhangi bir bölümü ile ilgili size yardımcı olabilirler ve tavsiyelerde bulunabilirler. Ayrıca bu uzmanlarla herhangi bir endişenizi de paylaşabilirsiniz.

Tercih etmeniz durumunda, hemcinsiniz bir radyoloji uzmanı tarafından tedavi edilmeyi talep edebilirsiniz.

Klinik hemşireliği uzmanları

Birçok kanser merkezinde, klinik hemşireliği uzmanları olarak adlandırılan uzman kanser hemşireleri vardır. Bu hemşireler, sizin kanser tipinizde uzmandır ve tedaviniz süresince size destek ve bilgi verebilirler. Pansuman ve ilaçlar konusunda da yardımcı olabilirler.

Tedaviye için onay verilmesi

Herhangi bir tedavi öncesinde, doktorunuz veya uzman hemşireniz tedavinin size nasıl yardım edeceğini ve nasıl hissettireceğini açıklayacaktır. Bunları kabul ettiğinizi ve anladığınızı gösteren bir form imzalamanızı isteyeceklerdir. Tüm endişelerinizle ilgili sorular sorabilirsiniz.

Yanınızda hem sizin dilinizi hem de İngilizce konuşan birinin olması faydalı olacaktır. İhtiyaç olması durumunda tercüman tahsis edilebilir, ancak böyle bir durumda lütfen hastaneye randevunuzdan önce haber vermeye çalışın. Size onayınız olmadan hiçbir tedavi uygulanmayacaktır.

Tedavi nerede verilir?

Tedavinizi uzman bir kanser hastanesinin radyoterapi bölümünde alacaksınız. Genelde poliklinik hastası olarak tedavi alacaksınız. Kendinizi iyi hissetmezseniz veya aynı zamanda kemoterapi alıyorsanız, hastanede kalmanız gerekebilir. Bu durumda, hastane personeli sizi her gün odanızdan radyoterapi bölümüne götürecektir. Dâhili radyoterapi veya radyoizotop tedavisi almanız durumunda, birkaç gün hastanede kalmanız gerekebilir.

Tedavinizin planlanması

Tedavinizin planlanması çok önemlidir. Bunun için hastaneye birkaç kez gelmeniz gerekebilir. Dikkatli planlama, tedavinin mümkün olduğunca çok etkili olmasını sağlayacaktır. Işınlardan doğrudan kanserli bölgeyi hedef alarak çevresindeki sağlıklı dokuya en az zararı vermesini sağlayacaktır.

Bir planlama seansına giderken, yanınızda hem sizin dilinizi hem de İngilizce konuşan birinin yanınızda olması faydalı olacaktır. İhtiyaç olması durumunda tercüman tahsis edilebilir, ancak böyle bir durumda lütfen hastaneye randevunuzdan önce haber vermeye çalışın.

Genellikle planlama seanslarından birinde bir tarama yapılır. Çeşitli tarama türleri vardır ve ekibiniz sizin için en iyi olan yönteme karar verecektir. Tarama için tedavi edilecek bölgedeki kıyafetleri çıkarmanız ve hastane önlüğü giyinmeniz istenecektir. Ayrıca size belirli alanların daha net görünmesini sağlayan boyalı bir içecek verilebilir veya enjeksiyon yapılabilir. Oldukça sert bir yatakta yatmanız gerekecektir. Taramadan alınan görüntüler, tedaviyi ve duracağınız pozisyonu planlamanıza yardımcı olur. Bu görüntüler, tedavi uygulaması yapılan her seferde doğru pozisyonda yatıyor olduğunuzdan emin olmak için kullanılacaktır.

Tedaviniz süresince hareket etmeden durmanıza yardımcı olacak **kalıp veya kabuk** olarak adlandırılan bir cihaza ihtiyacınız olabilir. Bunlar genellikle baş ve boyun bölgesi tedavilerinde kullanılırlar. Ayrıca tedavi alan çocuklarda da kullanılır. Eğer bunlardan birine ihtiyaç duyarsanız, planlamanız başlamadan hazırlanacaktır.

Doktorlar hangi bölge için tedaviye ihtiyacınız olduğunu tespit ettikten sonra, radyoloji uzmanı cildinize mürekkeple 'dövme' veya 'kalıcı işaretler' denilen küçük işaretler yapacaktır. Hastanedeki ekip bu işaretlere nasıl bakacağınıza açıklayacaktır. Bazen cilde iki veya daha fazla kalıcı işaret yapılabilir. Bunlar hiçbir zaman kaybolmayacaktır ancak çok küçüktürler. İşaretler yapılırken biraz rahatsız edici olabilir ancak bunlar tedavinin doğru bölgeye uygulandığından emin olmaya yardımcı olur.

Planlama randevunuzdan sonra tedaviniz başlayana kadar birkaç gün beklemek durumunda kalabilirsiniz.

Harici radyoterapi

Birçok kişi tedavilerini Pazartesi-Cuma arası her gün alırlar. Randevunuzun her gün aynı saatte olmasını talep edebilirsiniz. Tedavi sayısı kanserin türüne ve büyüklüğüne göre değişecektir. Tedaviler normalde 2 ile 7 hafta arası sürer ancak bazıları daha uzun sürer.

İlk tedavinizden önce, radyoloji uzmanı veya doktorunuz tedavinizin nasıl uygulanacağını açıklayacaktır. Tedavi olma konusunda endişeli hissetmeniz normaldir ancak ekibi tanıdıktan ve süreci anladıktan sonra sizin için daha kolay hale gelecektir.

Radyoterapi canınızı yakmaz. Her bir seans birkaç saniye ile birkaç dakika arası sürer. Yatakta yatma şekliniz önemlidir, bu yüzden radyoloji uzmanlarının sizi hazırlaması biraz zaman alabilir. Yatakta yatmanıza yardımcı olacaklar ve yatağın yüksekliği ve pozisyonu ayarlayacaklardır.

Doğru pozisyona geldiğinizde, ekip sizden hareketsiz kalmanızı isteyecektir. Tedavi süresince odadaki ışıklar kısılabilir ve ekip odayı terk edecektir. Sizi doğru pozisyona getirdikten sonra odadan çıkmak için acele etmelerinden endişelenmeyin. Bunun sebebi tedavinizi mümkün olduğu kadar kısa tutmaktır.

Ekip sizi yan odadaki bir pencereden veya bir televizyon ekranından izleyecektir. Başka hiç kimse sizi göremeyecektir. Herhangi bir sorun yaşadığınızda, yardıma ihtiyacınız olduğunu ekibe bildirmek için elinizi kaldırabilir veya alarm çalabilirsiniz.

Birçok radyoterapi cihazı size çeşitli yönlerden tedavi uygulamak üzere vücudunuzun etrafında dönebilir. Tedavi sona erdiğinde ise radyoloji uzmanları yeniden odaya gelecek ve yataktan kalkmanıza yardımcı olacaktır.

Tedavi seansınız yalnızca birkaç dakika sürse de, bölüm kalabalıkta biraz beklemeniz gerekebilir. Zaman geçirmek için yanınıza bir kitap veya dergi almak işe yarayacaktır.

Harici radyoterapi tedavisi sizi radyoaktif hale getirmez. Tedavinizin ardından çocuklar dâhil başka kişilerle güvenli şekilde bir araya gelebilirsiniz.

Dâhili radyoterapi

Dâhili radyoterapide (brakiterapi), vücutta kanserin büyüdüğü bölgeye veya yakınına radyoaktif bir madde (kaynak) bırakılarak radyasyon tedavisi yapılır.

Kadınlarda, serviks, rahim ve vajina kanserlerinin tedavisinde kullanılır. Tek başına veya harici radyoterapi ile birlikte uygulanabilir. Kaynak, kanserli bölgenin yakınına yerleştirilir. Bu da tümöre doğrudan yüksek doz, normal dokulara ise düşük doz radyoterapi verir.

Kaynak, içi boş plastik veya metal tüplerin içine yerleştirilir ve vajinanın üstüne konulur. Tüpler genel anestezi altındayken vajinanın içine yerleştirilir. Tüpler kaynağın doğru yerde kalmasını sağlar. Tüpler yerleştirildikten sonra kısa bir süre için hastanede kalmanız gerekebilir. Tedavinin ardından çıkarılırlar.

Doktorlar bazen brakiterapide, tümörün içine sezyum veya iridyum teller koyar. Bu yöntem, ağız, dudak, serviks ve meme dâhil olmak üzere bir çok tümör tipi için kullanılır. Tellerin konulması için ufak bir operasyon olmanız gerekecektir. Teller yerleştirildikten sonra çıkarılana kadar bir odada tek başına kalmanız gerekecektir. Bu da genellikle 3 ile 8 gün arası sürer.

Doktorlar ve hemşireler sizinle çok az zaman geçirebilirler, hamile kadınlar ve çocukların sizi ziyaret etmesine izin verilmeyecektir.

Bu güvenlik önlemleri yalnız, bıkkın hissetmenize ve korkmanıza sebep olabilir. Bunların herhangi birini hissederseniz, lütfen ekibe bildirin. Tedaviniz biter bitmez, güvenli şekilde diğer kişiler ile görüşebilirsiniz.

Brakiterapi, erkeklerde prostat bezindeki küçük tümörleri tedavi etmede kullanılabilir. Küçük radyoaktif metal tohumlar tümörün içine yerleştirilir. Tohumlar belirli bir zaman boyunca, çok yavaşça küçük dozlarda radyasyon verir. Bunlar çıkartılmaz, prostatın içinde kalır. Radyoaktivite yaklaşık bir yıl içinde kademeli şekilde yok olur. Radyasyon yalnızca tohumların çevresindeki küçük bir bölgeyi etkiler, diğer kişileri etkileme tehlikesi yoktur.

Radyoizotoplar

Radyoizotoplar, bir içecek veya yutulacak bir tablet olarak verilir veya damara enjekte edilir.

En sık kullanılan radyoizotop tedavisi türü radyoaktif iyottur. Tiroid bezi tümörlerinin tedavisinde kullanılır ve tablet olarak verilir. Bu tedavide tiroid bezi tarafından kullanılmayan iyot, vücuttan ter ve üre ile atılır. Bunun anlamı, radyoaktivite güvenli bir seviyeye düşene kadar odada tek başınıza kalmanız gerektiğidir. Bu da genellikle 4 ile 7 gün sürer. Ardından evinize gidebilirsiniz.

Yan etkileri

Radyoterapi kişileri farklı şekillerde etkiler. Bazı kişiler çok az yan etki yaşarken bazıları da daha fazla yan etki yaşayabilir. Burada açıklayacağımız yan etkiler tedavi alan herkesi etkilemeyecektir. Birçok yan etki hafiftir, çok hasta hissetme durumu nadiren görülür. Tedavinize başlamadan önce, ekip sizinle yaşayabileceğiniz yan etkiler hakkında konuşacaktır. Ekibe sizi endişelendiren herhangi bir semptomdan söz etmeyi unutmayın.

Yorgunluk

Tedavi boyunca ve tedavinin ardından bir süre kendinizi çok yorgun hissedebilirsiniz. Her gün hastaneye gelmek durumunda kalmak da bu yorgunluğu daha kötü hale getirebilir. Yorgun hissediyorsanız, dinlenmek için kendinize zaman ayırın ve gününüzü çok fazla iş yapmamak üzere planlayın.

Eğer mümkünse her gün biraz egzersiz yapmak da önemlidir. Kısa bir yürüyüş size daha fazla enerji verebilir.

Mide bulantısı

Bazı insanlar tedavilerinin midelerini bulandırdığını söyler, bazen de istifra ederler. Tedaviniz karın bölgesine yakınsa bu daha sık görülür. Bu durumda, hastane ekibi size mide bulantısını önleyen ilaçlar reçeteleyebilir. İlaçlar genellikle mide bulantınızı kesmeye yardımcı olur.

Yeme ve içme

Bazen yemek yemek istemeyebilirsiniz. Bu durumda, ana öğünler yerine gün boyunca hafif şeyler atıştırmaya çalışın. Yeme sorunları yaşıyorsanız, bunu ekibe bildirmeniz önemlidir. Size enerji içecekleri ve iştahınızı açmak için ipuçları verebilirler.

Cilt bakımı

Radyoterapi cildinizi etkileyebilir. Bu, tedaviden yaklaşık 10 gün sonra başlar. Tedavi edilen bölgede cildinizin kızardığını, hassaslaştığını ve kaşındığını görebilirsiniz. Esmer tenliler, ciltlerinin daha da esmerleştiğini ve mavi-siyah göründüğünü fark edebilir. Tedavi olurken, cildinizin hassaslaştığını veya renginin değiştiğini görürseniz, ekibe bildirin.

Tedavi edilen bölgede cildinize nasıl bakmanız gerektiğini anlatacaklardır. Yalnızca ılık su ve parfümsüz sabunlar kullanmanız istenebilir. Küvet içinde uzun süre yatmamalısınız. Cildinizi yumuşak bir havluya nazikçe dokunarak kurulayabilirsiniz. Tedavi edilen bölgeyi ovamamaya çalışın çünkü daha da hassaslaşabilir. Talk pudrası, deodorantlar ve parfümler de cildinizi hassaslaştırabilir ve kullanılmamalıdır. Bunlar yalnızca tedavi edilen bölge için geçerlidir, cildinizin diğer kısımlarına normal davranabilirsiniz.

Cildiniz hassaslaşırsa, hastane ekibi hassaslaşan bölgeye sürmeniz için krem verebilir.. Kremi kullanırken talimatları takip etmek önemlidir.

Hava güneşli veya çok rüzgarlıyken dışarı çıkarsanız, tedavi edilen bölgeyi kapatmanız gerekecektir. Tedaviniz boyunca, doğal kumaşlardan yapılan bol kesimli kıyafetler giymeye çalışın. Bunlar daha rahattır ve cildinizi tahriş etme olasılığı daha azdır. Yüksek korumalı güneş kremi kullanın ve tedaviniz bittikten sonra bir yıl boyunca tedavi edilen bölgeyi korumak için dikkatli davranın.

Saç dökülmesi

Saçlarınız, yalnızca tedavinin saçların çıktığı bölgede yapılması durumunda dökülecektir. Yani karnınızdan veya memenizden tedavi görüyorsanız, saçlarınız dökülmeyecektir. Baş bölgenizden tedavi görüyorsanız, saçlarınız biraz dökülebilir.

Kanınızdaki değişiklikler

Bazen kırmızı kan hücre sayısı düşebilir. Bu da yorgun hissetmenize neden olabilir ve kan nakline ihtiyaç duyabilirsiniz. Beyaz kan hücre sayınız düşerse, kendinizi iyi hissetmeyebilirsiniz. Eğer ateşiniz 38°C'nin (100,4°F) üzerindeyse veya sıcak basıyorsa, üşüyorsanız ve titriyorsanız, hemen doktorunuza veya hastanedeki ekibe haber vermelisiniz.

İshal

Karın bölgesinden tedavi olduğunuzda, ishal veya gevşek dışkı yaygın olarak görülür. Normalde daha sık şekilde tuvalete gitme ihtiyacı hissedebilirsiniz. Bu size yorgun ve zayıf hissettirebilir ve karnınız ağrıyabilir. Bol bol sıvı almak önemlidir. İshal olmanız durumunda hastane ekibine bildirin. Size yardımcı olacak tabletler verebilirler.

İdrar yapma ile ilgili sorunlar

Daha sık idrar yapmanız gerektiğini fark edebilirsiniz. Mesanenize yakın bir bölgeden tedavi görüyorsanız, bu sorunu yaşayabilirsiniz. Daha fazla sıvı almak yardımcı olabilir. Bazı kişiler, kızılık suyu veya limonlu arpa suyunu yararlı bulur.

İdrarınızı yaparken yanma varsa veya idrarınızda kan varsa ekibe bildirin.

Prostat kanseri için brakiterapi tedavisi alan bazı erkekler idrarlarını yapmakta güçlük çekebilirler. Bu durumda sonda takılması gerekebilir. Sonda, mesaneye yerleştirilen plastik bir tüptür. İdrarın bir torba içine tahliye edilmesini sağlar. Eğer bu işlem gerekirse, hastanedeki hemşireler sondaya nasıl bakmanız gerektiğini gösterecektir. Ayrıca sonda bakımı konusunda size yardımcı olacak bir ev hemşiresinin evinizi ziyaret etmesini organize edebilirler.

Ağız yarası

Baş ve boyun bölgenizden tedavi görüyorsanız, ağız yaralarınız olabilir. Tedavi süresince ağız bakımınızı yapmak çok önemlidir. Ekip bunu nasıl yapacağınızı gösterecektir. İhtiyacınız olması durumunda size ağız temizleyicileri ve ağrı kesici reçeteleyeceklerdir. Sigara içmemeye ve alkollü içeceklerden uzak durmaya çalışın. Baharatlı ve çok acı yiyeceklerden uzak durun, bunlar ağız yaralarına yol açabilir. Ağızınızda hassasiyet hissediyorsanız veya ağız yaralarınız varsa ekibinize bildirmeniz çok önemlidir.

Uzun vadeli yan etkileri

Çoğu yan etki kısa sürelidir. Bazıları tedaviniz bittikten sonra birkaç hafta sürebilir. Bazıları ise daha uzun sürebilir ve nadiren hayatınızın geri kalan kısmında devam eder. Doktorunuz tedavinizden önce sizinle bu konuda konuşacaktır. Uzun vadeli yan etkileri anlamanız önemlidir.

Ek bilgiler

Kadınlar karınlarından (pelvis) tedavi görüyorlarsa, yumurtalıkları etkilenebilir. Regl dönemlerinin düzensiz hale geldiğini ve ardından durduğunu görebilirler. Buna menopoz denir.

Yumurtalıkları zarar gören bir kadın tedavinin ardından çocuk sahibi olamayabilir. Bazı durumlarda, radyoterapiye başlamadan yumurta toplamak ve depolamak mümkün olabilir. Bu da gelecekte çocuk sahibi olabileceğiniz anlamına gelir. Bazı kadınlar için yumurtalıklarını korumak ve tedavi alanı dışına aldirmek üzere ufak bir operasyon geçirebilirler. Tüm kadınların bu konuyu doktorlarıyla görüşmeleri ve bunun kendileri için ne anlama geldiğini anlamaları çok önemlidir.

Erkeklerde sperm sayısı tedavi sırasında ve tedavinin ardından azalabilir. Bu da erkeğin ileride çocuk sahibi olamayabileceği anlamına gelir. Sperm bankası olarak adlandırılan bir yerde bir miktar sperm saklamak mümkündür. Bu spermler daha sonra gerektiğinde bir çocuk sahibi olmak için kullanılabilir. Tedaviye başlamadan önce bu konuyu doktorunuzla konuşmanız önemlidir.

Erkeklerde pelvik bölgede radyoterapi uygulaması ereksiyon olamamanıza sebep olabilir. Buna iktidarsızlık denir. Tedavi bittikten aylar veya yıllar sonra da gelişebilir. İktidarsızlık sorununu çözen ilaçlar ve diğer pratik yöntemler vardır.

Kanserinizi için ihtiyacınız olan tedavinin artık çocuk sahibi olamayabileceğiniz anlamına gelmesi çok üzücü olabilir. Tedaviniz başlamadan önce riskleri ve bütün seçeneklerinizi doktorunuzla görüşmek isteyebilirsiniz. Hisleriniz ve endişelerinizle ilgili eğitimli bir danışmanla veya dini bir liderle konuşmak da size yardımcı olabilir.

Gebelik kontrolü

Tedavi boyunca normal bir cinsel hayata sahip olmak mümkün olsa da bazı kişilerin cinselliğe olan ilgileri azalabilir.

Radyoterapi doğmamış bir bebeğe zarar verebilir, bu yüzden tedavi alırken hamile kalınmaması önemlidir. Tedavi süresince hamile kalmamak için etkili bir gebelik kontrolü uygulamanız iyi olacaktır. Erkeklerin tedavi sırasında veya tedavinin ardından birkaç ay çocuk sahibi olmamaları tavsiye edilir. Bu konuları doktorunuz veya hemşirenizle konuşmak size yardımcı olabilir.

Destek almak

www.macmillan.org.uk/otherformats adresinde yer alan İnternet sitemizde kanserle ilgili çeşitli dillerde daha fazla bilgi ve format vardır.

Macmillan'ı **0808 808 00 00** numaralı telefondan arayabilir, tercüman aracılığıyla Türkçe konuşabilirsiniz.

İçeriğin son gözden geçirilmesi: 1 Ocak 2014

Planlanan bir sonraki gözden geçirme: 1 Ocak 2016